

Ennakkotietoa perhehoidosta kiinnostuneille

Arvostamme kiinnostustasi vammaisten lasten, nuorten ja aikuisten perhehoitoa kohtaan. Seuraavaksi hiukan perustietoa perhehoidosta ja ennakkovalmennuksesta.

Mitä KeVa -perhehoito on?

KeVa -perhehoidolla tarkoitetaan vammaisen lapsen, nuoren ja aikuisen **hoivan ja huolenpidon** järjestämistä **ympärivuorokautisesti** perhehoitajan kodissa. Perhehoidon järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen, nuoren ja aikuisen tarpeet. Perhehoito voi olla jatkuvaa tai lyhytaikaista esimerkiksi omaishoitajan vapaan aikana. Vaikka perhehoito on lähtökohtaisesti ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa, voidaan perhehoitoa järjestää myös osavuorokautisesti esimerkiksi omaishoitajan työssäkäynnin tai vapaan ajaksi.

Perhehoito toteutetaan yhteistyössä kunnan muiden sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa. Koska perhehoito on avohoitoa, perhehoidossa oleva lapsi, nuori ja aikuinen ovat oikeutettuja saamaan esim. kuljetuspalveluja.

Perhehoito tarjoaa vammaiselle lapselle, nuorelle ja aikuiselle pysyvät ihmissuhteet ja yhteisen arjen perhehoitoperheen kanssa. Perhehoito tarjoaa mahdollisuuden kiintyä, kodin kasvu- ja elinympäristönä ja lähiyhteisön.

Lapsen vammaisuudesta johtuva hoidon kuormittavuus asettaa vanhemmille erityisen haasteen selvitä arjesta lapsen kanssa. Jokaisella lapsella ja vanhemmalla on oikeus saada tukea ja palveluita sellaisissa elämäntilanteissa, joissa omat voimavarat eivät riitä. Lyhytaikainen perhehoito tukee lapsen kehitystä ja hyvinvointia sekä vanhempien jaksamista.

Perhehoito tarjoaa myös aikuisikäisille erityistä tukea tarvitseville henkilöille mahdollisuuden elää perheessä ja läheiset ihmissuhteet.

Toimeksiantosopimus ja perhehoidon toimintaohje

Kunta ja perhehoitaja tekevät perhehoidosta **toimeksiantosopimuksen**. Toimeksiantosopimuksessa sovitetaan perhehoidosta maksettavasta hoitopalkkiosta, perhehoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta sekä perhehoitajan muusta tuesta, kuten vapaista, niiden järjestämisestä, työnohjauksesta ja täydennyskoulutuksesta. Perhehoidosta maksettavien hoitopalkkioiden ja kulukorvausten taso ja määräytymisperusteet määritellään kuntakohtaisissa **perhehoidon toimintaohjeissa**. Perhehoidon toimintaohjeesta saa paljon muutakin tietoa kunnan järjestämästä perhehoidosta. Toimeksiantosuhte ei ole työsuhde eikä toimeksiantosuhteinen perhehoitaja ole yrittäjä.

Ennakovalmennuksen tarkoitus

Ennakovalmennuksen tarkoituksena on **antaa tietoa** ja mahdollisuus **perehtyä ennakolta** perhehoitajan tehtävään. Valmennus pohjautuu vammaisia lapsia, nuoria ja aikuisia hoitavalta perhehoitajalta edellytettäviin valmiuksiin. Valmennuksessa pohditaan mm., kuinka tukea perhehoidossa olevaa lasta, nuorta ja aikuista sekä mitä perhehoidon aloittaminen merkitsee kehitysvammaiselle ihmiselle itselleen, hänen läheisille sekä perhehoitoperheelle. Valmennuksessa käsitellään, mitä perhekodin tiloilta edellytetään. Valmennus sisältää toimeksiantosopimuksen tekemistä ja perhehoitajan asemaa koskevat asiat.

Valmennuksen käynnistymisvaiheessa ei tarvitse tietää tai olla varma halustaan tai kyvyistään perhehoitajan tehtävään. Valmennuksessa saatava tieto auttaa tekemään päätöksen perhehoitajaksi ryhtymisestä. Valmennus selkiyttää myös sitä, sopiiko omaan elämäntilanteeseen paremmin lyhyt- vai pitkäkestoinen perhehoito.

Valmennus on myös oppimisprosessi ja sen tarkoituksena on auttaa osallistujia kehittämään tietoja ja taitoja, joita perhehoitoon tulevien lasten, nuorten ja aikuisten perhehoidossa tarvitaan.

Ennakoivalmennus koostuu seitsemästä ryhmätapaamisesta, jotka kestävät kolme tuntia kerrallaan. Ensimmäisessä tapaamisessa saat valmennuskansion, joka sisältää kunkin tapaamisen keskeiset asiat, kotitehtävät ja lisämateriaalia tapaamisten teemoista. Ennakoivalmennukseen kuuluu vähintään yksi tapaaminen perheen kotona, johon osallistuvat kaikki kotona asuvat perheenjäsenet. Yhteisessä loppuarviointikeskustelussa käydään läpi valmennukseen osallistuvan valmiudet. Osallistuja saa valmiuksista kirjallisen lausunnon.

KeVa - perhehoitajalta edellytettävät valmiudet

- 1) Tukea hyvän elämän toteutumista
- 2) Tukea kehitystä ja toimintakykyä voimavaralähtöisesti.
- 3) Tukea perhesuhteita ja yhteydenpitoa muihin läheisiin
- 4) Tehdä yhteistyötä
- 5) Sitoutua perhehoitajan tehtävään.

Koska lapsen, nuoren ja aikuisen perhehoitoon sijoittava taho (kunta, kuntayhtymä) on juridisesti vastuussa perhehoidosta, se hyväksyy perhehoitajan ja kodin soveltuvuuden perhehoitotehtävään. Perhehoitajaksi ryhtymisestä kiinnostuneiden henkilöiden kanssa selvitetään ennen ennakoivalmennukseen osallistumista seuraavat tekijät:

1) Asunto-olosuhteet:

Otamme huomioon turvallisuuskohdat ja sen, että lapselle, nuorelle ja aikuiselle on riittävästi tilaa.

2) Terveydentila:

Millainen teidän fyysinen ja psyykinen terveytenne on? Onko teillä jokin sairaus tai vamma? Sairaus tai vamma ei välttämättä ole este, vaan kysymys on siitä, vaikuttaako se valmiuksiin ja kykyyn vastata perhehoitoon tulevan lapsen, nuoren tai aikuisen hyvinvoinnista. Tarvittaessa pyydämme teitä esittämään lääkärinlausunnon.

3) Taloudellinen tilanne:

Perhehoitajan talouden tulee olla vakaa. Tästä syystä pyydämme sinua selvittämään perheen taloudellisen tilanteen perhehoitajaksi hakevan perustietolomakkeessa.

4) Perhetilanteen ja taustan selvitys:

Jokaisesta perhehoitajaksi haluavasta pyydämme lausunnon kotikunnalta ennen ennakoivalmennuksen käynnistymistä. Kysymme, onko heillä tiedossa asioita, jotka voisivat olla esteenä perhehoitajaksi ryhtymiselle liittyen terveydentilaan, asuinolosuhteisiin, taloudelliseen tilanteeseen, päihdeongelmiin jne. Perhehoitajaksi hakevan perustietolomakkeessa kysymme teiltä luvan em. lausunnon pyytämiseen.

Selvittäessämme kanssanne edellä mainittuja perusedellytyksiä, joudutte tuomaan esiin hyvin henkilökohtaista tietoa itsestänne. Tietojen antaminen ja keskustelu työntekijän kanssa on kuitenkin luottamuksellista. Perusedellytysten selvittämisen tarkoituksena on turvata hyvä perhehoito.

